

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wprowadzenie do interpretacji tekstu literackiego		8.0.11802	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Wiedza o teatrze	forma	stacjonarne
		moduł	organizacja i animacja działalności teatralnej
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Monika Żółkoś; dr hab. Mariusz Kraska, profesor uczelni; dr Magdalena Horodecka, profesor uczelni; dr Ewelina Damps; dr Maciej Dajnowski; prof. dr hab. Zbigniew Majchrowski; dr hab. Feliks Tomaszewski, profesor uczelni; dr Katarzyna Szalewska, profesor uczelni; dr hab. Maciej Michalski, profesor uczelni; dr Artur Nowaczewski; dr Anna Filipowicz, profesor uczelni; dr hab. Elżbieta Mikiciuk, profesor uczelni; prof. UG, dr hab. Dariusz Szczukowski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Ćw. audytoryjne		30 godzin - uczestniczenie w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - przygotowanie do zajęć;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej.	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Zaliczenie na ocenę	
- Praca w grupach		Formy zaliczenia	
- Rozwiązywanie zadań		Wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na ocenę w semestrze 2 na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> • aktywnego udziału w zajęciach, systematycznego przygotowywania w formie ustnej i/lub pisemnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego (50%); • pracy pisemnej: analizy i interpretacji wybranego utworu literackiego (lub jego fragmentu) z wykorzystaniem narzędzi analitycznych i pojęć, które były omawiane w trakcie zajęć (50%). 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	analiza tekstów z dyskusją	praca pisemna zaliczeniowa
	Wiedza	
K_W08	+	+
	Umiejętności	
K_U07	+	+
	Kompetecjne społeczne	
K_K05	+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Celem zajęć jest przygotowanie studentów do analizy i interpretacji różnorodnych tekstów literackich, ze szczególnym uwzględnieniem poezji i prozy.

Treści programowe

Tradycyjne wyznaczniki literackości; esencjalistyczne a pragmatyczne koncepcje tekstu literackiego; analiza i interpretacja (podstawowe zagadnienia); komunikacyjny i intertekstualny wymiar wypowiedzi literackiej; zagadnienie rodzajów literackich; genologia; tematyka i topika (pojęcia motywu; toposu i topiki; wątku; tematu; słów-kluczy; symbolu i alegorii); stylistyka (pojęcie stylu; środki stylistyczne: leksykalne, składniowe, semantyczne; metafora i jej odmiany; zjawisko stylizacji); wersologia (podstawowe terminy związane z wierszem; podstawy polskich systemów wersyfikacyjnych; wiersz wolny; strofika; rymy; inne środki brzmieniowej organizacji wypowiedzi literackiej); kompozycja dzieła literackiego (problematyka kompozycji wypowiedzi literackiej); typy narracji, przestrzeń i zwrot topograficzny w literaturze; tekstowe reprezentacje czasu; focalizacja.

Wykaz literatury

Każdorazowo na początku semestru prowadzący weryfikuje bądź ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):**A.1. Wykorzystywana podczas zajęć**

Podręczniki:

Głowiński M., Okopień-Sławińska A., Sławiński J., Zarys teorii literatury, Warszawa 1962 i wyd. następne (wskazane najnowsze)

Kulawik A.: Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego. Warszawa 1990;

Handke R.: Poetyka dzieła literackiego. Instrumenty lektury. Warszawa 2008. Materiały do ćwiczeń z analizy dzieła literackiego:

Poetyka, t. 1, red. D. Ulicka, Warszawa 1999.

Poetyka, t. 2, red. D. Ulicka, Warszawa 2000. Poetyka (Genologia. Interpretacje), t. 3, red. D. Ulicka, Warszawa 1997

Kompozycja i genologia. Ćwiczenia z poetyki, red. A. Gajewska, Poznań 2009.

Teksty teoretyczne

Balbus S., „Zagłada gatunków”, „Teksty Drugie” 1999, nr 6.

Booth W.C., Rodzaje narracji, przeł. J. Sieradzki, „Pamiętnik Literacki” 1971, z. 1.

Culler J., „Co to jest literatura i czy pytanie to ma jakiegokolwiek znaczenie?”, [w:] tegoż, Teoria literatury, przeł. M. Bassaj, Warszawa 2002.

Curtius E.R., Topika, „Pamiętnik Literacki” 1972, z. 1; [lub w:] Studia z teorii literatury. Archiwum przekładów „Pamiętnika Literackiego”, red. M.

Głowiński, H. Markiewicz, s. 1, Wrocław 1977; [lub w:] tegoż, Literatura europejska i łacińskie średniowiecze, przeł. A. Borowski, Kraków 1997.

Gadamer H.-G., Symbol i alegoria, przeł. M. Łukasiewicz, [w:] Symbole i symbolika, wyb. i wstęp M. Głowiński, Warszawa 1991

Głowiński M., Cztery typy fikcji narracyjnej, [w:] tegoż, Teoretycznoliterackie tematy i problemy, Wrocław 1986 [lub inne wyd.].

Korwin-Piotrowska D., Poetyka. Przewodnik po świecie tekstów, Kraków 2011

Markiewicz M., Postać literacka, [w:] tegoż, Wymiary dzieła literackiego, Kraków 1996.

Mitosek Z., Mimesis. Zjawisko i problem, Warszawa 1997.

Nycz R., Osoba w nowoczesnej literaturze: ślady obecności, [w:] tegoż, Literatura jako trop rzeczywistości, Kraków 2001.

Okopień-Sławińska A., Metafora bez granic, w: tejże, Semantyka wypowiedzi poetyckiej. Preliminarium, Wrocław 1975 lub „Teksty Drugie” 1980, nr 6.

Pszczółowska L., Wiersz polski. Zarys historyczny, Wrocław 1997.

Sławiński J., Przestrzeń w literaturze. Elementarne rozróżnienia i wstępne oczywistości, [w:] Przestrzeń i literatura. Studia, red. M. Głowiński, A.

Okopień-Sławińska, Wrocław 1978 [lub inne wyd.].

Ziomek J., Trop, [w:] tegoż, Retoryka opisowa, Wrocław 2000.

A.2. Studiowana samodzielnie przez studenta

Zbiory interpretacji:

Liryka polska. Interpretacje, pod red. J. Prokopa, J. Sławińskiego, Kraków 1966 (lub wyd. późniejsze)

Nowela, opowiadanie, gawęda: interpretacje małych form narracyjnych, pod red. K. Bartoszyńskiego, M. Jasińskiej-Wojtkowskiej, S. Sawickiego,

Warszawa 1974 [lub] Warszawa 1979.

Sztuka interpretacji: poezja polska XX i XXI wieku, red. D. Szczukowski, G. Tomaszewska, Gdańsk 2014.

Zalecane podręczniki, teksty teoretyczne:

Dłuska M., Próba teorii wiersza polskiego, Kraków 2001.

Genologia polska. Gatunek w literaturze współczesnej, red. R. Cudak, Warszawa 2009

Głowiński M., Wirtualny odbiorca w strukturze utworu poetyckiego, [w:] tegoż, Style odbioru. Szkice o komunikacji literackiej, Kraków 1977 [lub inne wyd.].

Ironia, red. M. Głowiński, Gdańsk 2002.

Kompozycja dzieła literackiego, red. A. Stoff, Toruń 2004 [wybrane fragmenty].

Kasperski E., Między poetyką a antropologią postaci. Szkic zagadnień, [w:] Postać literacka. Teoria i historia, red. E. Kasperski, B. Pawłowska-Jądrzyk, Warszawa 1998.

Markowski M. P., Interpretacja i literatura, „Teksty Drugie” 2001, nr. 5.

Słownik rodzajów i gatunków literackich, red. G. Gazda, S. Tynecka-Makowska, Kraków 2006.

Wyka K., Czas powieściowy, w: tegoż, O potrzebie historii literatury, Warszawa 1969

Wyka K., Słowa-klucze, [w:] idem, O potrzebie historii literatury, Warszawa 1969; lub [w:] Stylistyka polska. Wybór tekstów, red. E.

MiodońskaBrookes i inni., Warszawa 1973; lub [w:] Poetyka. Wybór materiałów, pod red. A. Kubale i E. Nawrockiej, Gdańsk 1997

B. Literatura uzupełniająca

Chrząstowska B., Wysłouch S., Poetyka stosowana, wyd. 3, Warszawa 2000.

Culler J., Teoria literatury, przeł. M. Bassaj, Warszawa 1997 (lub wyd. późniejsze)

Eagleton T., Jak czytać literaturę, przeł. A. Kunicka, Warszawa 2014

Grochowski G., Pamięć gatunków. Ponowoczesne dylematy atrybucji gatunkowej, Warszawa 2018

Lakoff G., Metafory w naszym życiu, przeł. T.P.Krzyszowski, Warszawa 1988 (lub inne wydania)

Markowski M.P., Wrażliwość, interpretacja, literatura, „Teksty Drugie” 2010, nr. 1-2.

Poza zagadnieniami teoretycznym wykładowca proponuje również wybrane utwory z literatury pięknej, na których studenci w ramach zajęć ćwiczą sztukę interpretacji.

<p>Kierunkowe efekty uczenia się</p> <p>K_W08 K_U07 K_K05</p>	<p>Wiedza</p> <p>K_W08 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> ma orientację w zakresie teorii i historii literatury niedramatycznej oraz metod interpretacji dzieła literackiego (K_W08). <p>Umiejętności</p> <p>K_U07 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> umie rozpoznawać podstawowe problemy z zakresu literaturoznawstwa oraz analizować i interpretować tekst literacki z użyciem narzędzi literaturoznawczych (K_U07); umie przedstawić propozycję odczytania tekstu literackiego i potrafi ją uzasadnić, odwołując się do poglądów innych autorów (K_U07); potrafi interpretować różne utwory literackie za pomocą różnych strategii interpretacyjnych, krytycznie wykorzystując dostępne opracowania i podejścia badawcze (K_U07). <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K05 Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> jest przygotowany do wykorzystywania posiadanej wiedzy z zakresu interpretacji tekstu literackiego do rozwiązywania problemów poznawczych (K_K05).
<p>Kontakt</p> <p>monika.zolkos@ug.edu.pl</p>	